

ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Ἐν Ἑλλάδι Δρ. 8
Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ Φρ. Χρ. 10

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

Πᾶσα αἴτησις ἀπευθύνεται:
Διεύθυνσιν «Φωνῆς τῆς Ἡπείρου»
Ἀθήνας

ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ

Νέα περίοδος εἰς τὸ τουρκικὸν Κράτος.—
Ἀποτυχία τῶν Ἀγγλῶν πρὸς βουλγαρο-
ποιεῖν τῆς Μακεδονίας.—Πῶς ἀνεκρού-
χθη τὸ Σύνταγμα.—Κατάπαυσιν κινήμα-
των.—Ἀδελφοποίησις τῶν φυλῶν.

Τὴν προπαρασκευασμένην Τετάρτην, εἰς προκήρυ-
ξιν ἀπευθυνομένην πρὸς τὰ Βουλγαρικά, Ἑλ-
ληνικά καὶ Σερβικά χωρία τῆς Ὀχρίδος, ὁ
ταγματάρχης Νιαζί, ἀρχηγὸς τοῦ ἐν Μακεδο-
νίᾳ κινήματος, ἐλεγε:

«Αἱ συμβουλαὶ τὰς ὁποίας σᾶς δίδουν αἱ Μ.
Δυνάμεις, ὡς καὶ ἡ Σερβία, Βουλγαρία καὶ
Ἑλλάς, ἔθεσαν τὴν πατρίδα μας εἰς τὴν θλι-
βεράν ταύτην κατάστασιν. Τὰ Βαλκανικά
Κράτη ἐργάζονται ἀπὸ τρικλονταετίας διὰ νὰ
σᾶς σώσουν, ἀλλὰ τίποτε δὲν ἔκωκον. Ἀπεναν-
τίας ἡ κατάστασις ἐπεδεινώθη. Μάθετε, ὅτι τὰ
Κράτη ταῦτα δὲν σκέπτονται σᾶς, ἀλλὰ μό-
νον τὰ συμφέροντά των διὰ νὰ διανεμῶσιν τὴν
Πατρίδα μας καὶ νὰ ἀποσπᾶσιν ἐξ αὐτῆς κιν-
νὲν τεμάχια. Τὰ Κράτη ταῦτα σπείρουν τὴν
διχόνοιαν μεταξὺ τῶν διαφόρων λαῶν τῆς Πα-
τρίδος μας». Ἐξορκίζω τὸν χριστιανικὸν πλη-
θυσμὸν νὰ καταλείπῃ τὰς εἰδικὰς αὐτοῦ βλέ-
ψεις καὶ νὰ μὴ ἐργασθῇ διὰ Κράτη ξένα, ἀλλὰ
διὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ πατρίδα. «Ἡ χώρα αὕτη
μας ἀνήκει, λέγει, καὶ ἐφ' ὅσον εἰς Τούρκος θὰ
ζῇ δὲν θὰ ἐπιτρέψωμεν νὰ τὴν διοικήσῃ ἄλ-
λος». Ὁ Νιαζί ἐξήτει ὅπως αἱ ἐνοπλίοι συμ-
μορίαὶ τῶν διαφόρων ἐθνικοτήτων προσέλθωσιν
εἰς αὐτὸν διὰ νὰ συμφωνήσουν περὶ κοινῆς ἐνερ-
γείας. Ἐὰν δὲ αἱ συμμορίαι αὗται ἀρνηθῶσι,
δὲον νὰ καταλείπωσι περὶ τὴν χώραν.
Καὶ ἂν ἐπανεέλθωσι βραδύτερον, καὶ οἱ κάτοικοι
τῶν χωρίων δὲν τοὺς ἀναφέρουν, θὰ ἀπαιτηθῶσιν
ὅλοι οἱ πρόσκοιτοι». Κατόπιν τῆς προκήρυ-
ξεως ταύτης ἀνηγγέλλετο πανταχόθεν τῆς Μα-
κεδονίας καὶ ἐξ Ἀλβανίας, ὅτι ὁ στρατὸς καὶ
ὁ λαὸς ἤνοῦντο μετὰ τῶν ἀποστατῶν εἰς οὐς
προσετέθη καταφυγὼν εἰς Βαδενά καὶ ὁ ταγμα-
τάρχης Ἐνβέρ, ὑπαπιστῆς τοῦ Χιλμὴ πασᾶ,
γενικοῦ ἐπιθεωρητοῦ ἐν Μακεδονίᾳ. Οἱ ἐπα-
ναστᾶται εἰσβαλόντες εἰς Μοναστήριον, ἡχ-
μαλῶτισαν τὸν στρατάρχην Ὁσμὴν πασᾶ,
ἐκτικτὸν ἀπεσταλμένον τοῦ Σουλτάνου εἰς
Μακεδονίαν διὰ τὴν καταστολὴν τοῦ κινήματος
καὶ ἀνεκήρυξαν τὸ Σύνταγμα. Τηλεγραφήματα
δὲ καταφθάνοντο εἰς Κων/πολιν ἀνήγγειλον ὅτι
ἔπασαι αἱ Μακεδονικαὶ πόλεις ἐκηρύχθησαν
ὑπὲρ τοῦ συντάγματος, ἐν σῶμα στρατοῦ καὶ ἡ
φρουρὰ τῆς Ἀδριανουπόλεως ἠτοιμάζοντο νὰ
βαδίσωσι κατὰ τῆς Κων/πόλεως πρὸς ἐπιβολὴν
τοῦ συντάγματος. Πρὸ τῶν τρομακτικῶν τού-
των εἰδήσεων ὁ Σουλτάνος ἀπήλλαξε τοῦ ἀ-
ξιωματοῦ του τὸν μέγαν Βεζύρην Φερὴτ βέην
καὶ ἀνέθεσε τοῦτο εἰς τὸν πρῶτον τοιοῦτον Κου-
τσούκ Σαῖτ πασᾶ προσκαλέσας συνάμα ὡς ὑ-
πουργὸν ἀνευ χαρτοφυλακίου καὶ τὸν πρῶτον
μέγαν βεζύρην καὶ τῶς βαλῆ Σμύρνης Κιαμήλ
πασᾶ. Τὴν Πέμπτην 10 Ἰουλίου μετὰ μεσημ-
ερίαν συνήλθεν εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Γιλδίζ ὑ-
πουργικὸν συμβούλιον ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ
Σουλτάνου τὸ ὅποιον διήρκεσεν ἀπὸ τὴν 3. μ.μ.
ὥραν μέχρι τῆς 11 μ.μ. ἤτοι ἐπὶ 8 ὥρας ὥ-
ρας. Κατὰ τὸ συμβούλιον τοῦτο ἀπεφασίσθη ἡ
παροχὴ τοῦ Συντάγματος καὶ τὴν πρωίαν τῆς

Παρασκευῆς ἡ βαρχεικὴ ἐπίσημος ἀνκοίνωσις
περὶ τῆς ἀνκηρύξεως τοῦ Συντάγματος δὲν
προεκάλεσε μεγάλην ἐντύπωσιν, διότι οἱ Τούρ-
κοι συνειθισμένοι εἰς τὸ πάλαιον καθεστῶς ἐφο-
βοῦντο ν' ἀνκηρῶσιν ἐλευθέρως τὰς ἐντυπώ-
σεις των. Μόνον τὴν ἐπαύριον μετὰ τὰ πλήρη
χαρὰς ἄρθρα τοῦ τουρκικοῦ τύπου ὁ ἐνθουσια-
σμὸς ἐξεδηλώθη δημοσίᾳ καὶ ἐν ἡσυχίᾳ. Τὸ
πρῶτον σύνθημα τοῦ ἐνθουσιασμοῦ ὅμως, τῆς
ζωῆς καὶ τῆς χαρὰς ἐπὶ ταῖς χορηγηθείσαις
ἐλευθερίαις ἔδωκε καὶ πάλιν τὸ ἑλληνικὸν στοι-
χεῖον ἐν Κωνσταντινουπόλει. Καθ' ἣν στιγμὴν
ὁ στρατὸς ἐρχόμενος ἀπὸ τὸ Σταμπούλ διήρ-
χετο τὴν γέφυραν τοῦ Καράκιοι καὶ ἐκκρυπτε-
ρὸ τοῦ χρηματιστηρίου κατευθυνόμενος εἰς τὸ
Γιλδίζ ἵνα παρταχθῇ διὰ τὸ προσκύνημα τοῦ
Σουλτάνου ἐπευφημεῖτο ἐνθουσιῶδως ὑπὸ χι-
λιάδων Ἑλλήνων συγκεντρωθέντων ἐκεῖ. Μι-
κρὸν καὶ κατ' ὀλίγον ὁ ἐνθουσιασμὸς μετωχε-
τεύετο καὶ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν μουσουλμάνων,
οἵτινες ἀνταρρήσαντες ἀπὸ τὰς ζητωκραυγὰς
ἀπὸ τὰς ζητωκραυγὰς τῶν Ἑλλήνων ἐπευφη-
μήσαν καὶ αὐτοὶ κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν τὸν
τουρκικὸν στρατὸν. Οὕτω δὲ ὁ σπινθὴρ τῆς
ἐλευθερίας ἐξηπλοῦτο καὶ ἐνεθουσίαζε καὶ
ἐπηύξηκε τὴν χαρὰν καὶ εὐφροσύνην συμπαγῶς
τοῦ ὑπὸ τὴν αἵγιναν τοῦ Ὁσμὴν πληθυσμοῦ.

Ἐκτάκτως ὅμως χαρμώδης ὑπῆρξεν ἡ
ἀνγγελία τῆς χορηγήσεως τοῦ Συντάγματος
ὑπὸ τοῦ Σουλτάνου εἰς τὰς Μακεδονικὰς ἐπαρ-
χίας. Ἐν Σέρραις ἐκλείσθησαν ὅλα τὰ κακτο-
στήματα, 16 δὲ χιλιάδες ἄνθρωποι ἐν ἀκρα-
τήτῳ ἐνθουσιασμῷ καὶ χαρᾷ συνεκιντρώθησαν
πρὸ τοῦ Διοικητηρίου τῆς πόλεως, ὅπως ἀκού-
σωσι τὴν ἐπίσημον ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ ἀνγγελί-
αν τοῦ γεγονότος πρὸς τὰ πλήθη. Εἰς τὸ
Διοικητήριον εἶχον προηγηθῇ ὁ Ἑλλήν Μητρο-
πολίτης Σερρῶν Γρηγόριος, ὁ Βούλγαρος ἱερεὺς
καὶ ὁ Ραββίνος. Ὁ Μουτεσάρφης τῆς πόλεως
ἀνέγνωσε πρὸ τῶν λοιπῶν ἀρχῶν καὶ τοῦ πλῆ-
θους τὸ τηλεγράφημα τοῦ Μ. Βεζύρου τὸ ἀνγ-
γέλλον τὸ μέγα γεγονός τῆς χορηγήσεως Συν-
τάγματος εἰς τὴν Τουρκίαν καὶ τὸν Σουλτανι-
κὸν ἱερὰν περὶ διενεργείας βουλευτικῶν ἐκλο-
γῶν, ἀνκοίνωσας συγχρόνως καὶ τὴν ἀπόφασιν
ὅπως δοθῇ πλήρης ἀμνηστία εἰς ὅλους ἀνεξαι-
ρέτως τοὺς μετασχόντας τοῦ κινήματος. Τὰ
πλήθη ἐξερράγησαν εἰς ἐνθουσιωδестаτάς ζη-
τωκραυγὰς καὶ ἀνευφημίας ἐπὶ τῇ ἀνγγελίᾳ
τοῦ γεγονότος, ὁ δὲ Μητροπολίτης, ὁ Βούλγα-
ρος ἱερεὺς καὶ ὁ Ραββίνος κατησπάσθησαν
ἀλλήλους ὑπὸ τὰ ἀτελεύτητα χειροκροτήματα
καὶ τὰς ἐπιδεκτικαίας τοῦ λαοῦ. Ὁ Μουτεσα-
ρίφης συνεχάρη δι' ὀλίγων τὸν λαὸν διὰ τὴν
ἐπικρατήσασαν ἀπόλυτον τάξιν καθ' ὅλην τὴν
διάρκειαν τῶν τελευταίων γεγονότων, ὁ δὲ
Ἑλλήν Μητροπολίτης ἐξέφρασε τὴν χαρὰν του
διὰ τὸ ἀποτέλεσμα καὶ νύχηθη εὐδοκίμῳ
τοῦ νέου καθεστώτος πρὸς κοινὴν εὐδαιμονίαν
τοῦ Τουρκικοῦ Κράτους. Κατόπιν ὁ Μουτεσαρί-
φης, ὁ Μουφτὴς καὶ ὁ Βούλγαρος ἱερεὺς διὰ
κοινῷ τηλεγραφήματος ἀνήγγειλαν εἰς ὅλας
τὰς ἐπαρχιακὰς ὑποδιοικήσεις τὴν ἐπελθούσαν
ἀδελφοποίησιν. Φρενήρης καὶ ἐξαλλος ἐνθουσι-
σμὸς ἐπηκολούθησε τὸ τέλος τῆς πανηγυρικῆς
ταύτης συγκεντρώσεως τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἀρχῶν
τῶν Σερρῶν. Στρατός, λαός, πρόσκοιτοι, ἀξι-
ωματοῦχοι περιεπτύσσοντο καὶ κατησπάζοντο
ἀλλήλους, βροντῶδες καὶ ἀτελεύτητα ζητω-

κραυγαὶ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ ἔθνους
διέσειον τὴν πόλιν καὶ δὲ Ἑλληνικὰ καὶ Τουρ-
κικὰ μουσικὰ ἐπικαίνον χαρμώδους ἐμβατή-
ρικ. Ἐν τέλει δὲ, ἡγουμένων τῶν μουσικῶν
ἐσχηματίσθη πολυπληθεστάτη διαδήλωσις,
ἣτις διήλθε διὰ τῆς Μητροπόλεως καὶ τοῦ
Πραξενείου, ὅπου ζωνόταται ζητωκραυγαὶ
ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους
ἀντήχησαν τῶν μουσικῶν πακινζουσῶν τὸν
ἑλληνικὸν ὕμνον.

Παρόμοιαι ἐκδηλώσεις ἐνθουσιασμοῦ ἐγένοντο
ἐν Θεσσαλονίκῃ μετὰ τὴν ἐπίσημον ἀνγγελίαν
τῆς μεταβολῆς τοῦ καθεστώτος, αἱ δὲ μουσικαὶ
μετὰ τῶν θουρίων ἀνέκρουον καὶ τὴν Μασσα-
λιώτιδα ὑπὸ τὰς ἐξάλλους ἐπευφημίας τοῦ
πλήθους. Τὰ ἴδια δὲ ἐπηκολούθησαν καὶ εἰς
τὰς ἄλλας πόλεις τῆς Μακεδονίας. Τὸν ἱερὰν
περὶ χορηγήσεως τοῦ Συντάγματος ἐπηκολού-
θησεν ἕτερος ἱερὰς διὰ τοῦ ὁποίου:

1ον) Ἐχορηγήθη ἀμνηστία εἰς πάντας τοὺς
πολιτικοὺς ἐγκληματίας.

2ον) Κατηργήθη ἡ κατασκοπεία καὶ ἀπελύ-
θησαν πάντες οἱ ἀποτελοῦντες τὴν μυστικὴν
ἀστυνομίαν.

3ον) Κατηργήθη ἡ λογοκρισία ἐπὶ τοῦ τύπου.

Τὰ εὐεργετήματα ταῦτα χορηγηθέντα ἀμέ-
σως μετὰ τὸν ἱερὰν τοῦ Συντάγματος ἀνεπτέ-
ρωσαν τὰς ἐλπίδας τῶν τε μουσουλμάνων καὶ
χριστιανῶν ὑπηκόων τοῦ Σουλτάνου καὶ ἐδράω-
σαν τὴν πεποίθησιν ὅτι τὴν φορὰν ταύτην αἱ
χορηγούμεναι ἐλευθερίαι ἀφ' ἐνὸς θὰ ἀποκατα-
στήσωσι τὴν τάξιν ἐν Μακεδονίᾳ διαλυομένων
τῶν ἀνταρτικῶν σωμάτων, ἀφ' ἑτέρου δὲ θὰ
ἐξασφαλίσωσι πλήρη τὴν ἀτομικὴν ἐλευθερίαν,
πρὸς τοὺς ἄλλους δὲ θὰ ἐπιφέρωσι τάξιν καὶ ἀσφά-
λειαν καθ' ὅλην τὴν Ὁσμνικὴν Κράτος, αἵτινες
θὰ ἀφαιρέσωσι πλέον ἀπὸ τὰς χεῖρας τῆς Εὐρώπης
πᾶσαν ἀνάμixin εἰς τὰ ἐσωτερικὰ τῆς Τουρκίας
καὶ θὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἐλευθερίαν κυκλοφορίαν
τοῦ ἐμπορίου δι' οὗ θὰ εὐμερῆσωσιν οἱ ὑπῆ-
κοοι τοῦ Σουλτάνου. Κατόπιν τῶν νέων τούτων
χορηγημάτων καὶ ἐλευθεριῶν ὁ μὲν Νιαζίμ
ἐπέστρεψεν εἰς Μοναστήριον ἀπὸ τὰς φυλακὰς
τοῦ ὁποίου χιλιάδες καταδικασμένων ἀνταρ-
τῶν ἐξήλθον τῶν φυλακῶν καὶ συνανέμεινεν
μετὰ τῶν ἄλλων διαδηλωτῶν ζητωκραυγάζον-
τες ὑπὲρ τοῦ Σουλτάνου, ὁ δὲ Ἐνβέρ τὴν ἐσπέ-
ραν τῆς Παρασκευῆς ἀφίκετο διὰ τῆς ἀμαξο-
στοιχίας Σαοπίων εἰς Θεσσαλονίκην. Ἡ παρέ-
λας διὰ τῆς πλατείας Ἐλευθερίας ὑπῆρξε
πραγματικὴ ἀποθέωσις του. Ἐπὶ ἡμίσειαν
ὥραν διήρκεσεν ἡ παρέλας αὕτη ἀποτελου-
μένη ἀπὸ ἀξιωματικῶν ἄλλων ἐφιπποῦν καὶ
ἄλλους ἐφ' ἡμιχίτων, ἐφιπποῦς στρατιώτας κα-
ποῦντας σημαίας, καὶ ἀμέτρητον πλῆθος. Αἱ ζη-
τωκραυγαὶ ἐκκωφαντικώταται πανταχόθεν ἀνυ-
φοῦντο. Ὁ Ἐνβέρ ἵσταται ὄρθιος ἐφ' ἀμάξης,
κρατῶν διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς πυρσὺν καὶ διὰ τῆς
ἐτέρας τὴν συνταγματικὴν σημαίαν. Εἰς τὸ μέ-
σον τῆς πλατείας σταματήσας τὴν ἀμαξίαν του
ἀπὸ τοῦ ὅπου μακρὰν προσλαλῶν πρὸς τὰ πλήθη,
δι' ἧς ἐτόνισεν, ὅτι τὸ ἐπελθὼν ἀποτέλεσμα
δὲν πρέπει ν' ἀποδοθῇ εἰς τὴν εὐνοίαν οὐδενὸς
προσώπου, ἀλλ' εἰς τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐνό-
τητα τοῦ ἔθνους. Ὁ λαὸς ἐν θράμβῳ ἔφερε
τὸν Ἐνβέρ μέχρι τοῦ «Λευκοῦ Κήπου» εἰς τὸν
ὅποιον σιγνιητικώτατον ἐπεισόδιον ἔλαβε
χώραν. Ἐντὸς τοῦ Κήπου, διὰ πρώτην φορὰν
ἀπολαμβάνοντες καὶ αὐτοὶ τοῦ πρωτίστου ἀγα-

Τύποις Π. Α. Πετρόκου

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΩΛΕΤΗΣ

Ὁ ἐκ Συρράκου τῆς Ἡπείρου μέγας πολιτικός καὶ πρωθυπουργὸς τῆς Ἑλλάδος, διπλωμάτης δὲ ὀξύνους καὶ διορατικός, αὐτὸς καὶ μόνος κατανοήσας τὴν σημασίαν τῆς μετὰ τῶν Ἀλβανῶν συμπράξεως, ἥτις ἐξέπνευσεν καὶ ὁ τάφος ἐκάλυψε τὸ μέγα τοῦτο τῆς Ἡπείρου τέκνον, ἐκπνευσάσης συγχρόνως ὡς πάσης ἐν Ἀλβανίᾳ φιλελληνικῆς ιδέας, καὶ ἐκδηλώσεως πρὸς δόξαν τῶν μωρῶν οἵτινες ἰθύνουσι τὰς τύχας τῆς Ἑλλάδος.